

Groene daken

We moeten ons daklandschap beter benutten: Rotterdams dakbos wordt omarmd met prijs

Het dakbos van depot Boijmans van Beuningen heeft de rooftop award 2020 gewonnen. Met 75 bomen van tien meter hoog is het een klein bos in een grote stad. Beeld Arie Kievit

De zomers worden heter, de steden worden voller. Als we comfortabel willen blijven leven in de stad, moeten we misschien een kijkje nemen op ons eigen dak.

Maud Sintenie 9 september 2020, 13:28

Het beboste dakterras van Depot Boijmans van Beuningen in Rotterdam won maandag de 'Rooftop Award 2020'. Sinds drie jaar wordt de prijs uitgereikt door Rooftop Revolution, aanjager van het duurzaam benutten van het Nederlandse daklandschap. Het Rotterdamse dak vormt met 75 bomen van tien meter hoog een klein bos middenin de grote stad.

Een 'sympathieke prijs', vindt architect Winy Maas, die het gebouw met daarop het prijswinnende dak ontwierp. "Het is uiterst prettig dat zo'n prijs wordt toegekend aan een bebost dak. Een multifunctioneel dak zorgt voor uitzicht, ruimte en comfort. En je merkt het ook sinds corona; mensen in de stad hebben behoefte aan de natuur en aan buiten zijn."

De prijs heeft als doel de meest duurzame, innovatieve daken in het zonnetje te zetten, vertelt Jan Henk Tigelaar, directeur van Rooftop Revolution. Met de vierhonderd vierkante kilometers aan plat dak in Nederland gebeurt volgens hem nog veel te weinig. "Het daklandschap is een braakliggend terrein, het minst benutte stedelijke areaal. Ik wil mensen inspireren met andere ogen naar hun dak te kijken. Heel veel daken zijn in mijn ogen nog onbenut, en dat is zonde van al die ruimte. Een dak houdt het weer buiten de deur, maar er zijn nog zoveel meer functies."

Daarmee doelt hij niet alleen op zonnepanelen, maar ook op recreatie, of op het aanleggen van moes- en daktuinen. "Denk aan een grote hoeveelheid mooie en biodiverse planten op je dak, met een watersysteem dat regenwater opslaat en hergebruikt. Meer groen maakt gelukkig, dat blijkt uit allerlei studies."

'Aldo krijgt weer een beetje haar'

Meer water zorgt voor meer verdamping, en daarmee zorg je weer voor een koeler dak. "En dus een koelere omgeving. Dat kan bijdragen aan de leefbaarheid van een stad als het gaat om hittestress. Dan zou een energieslurpende airco ook minder vaak aan hoeven."

Stedelijke gebieden beginnen langzamerhand de voordelen van het dak te ontdekken, merkt Tigelaar op. “Dat zie je bij horecagelegenheden, maar wij merken het de laatste tijd ook meer bij particuliere huiseigenaren. Mensen werken meer thuis en kijken via hun raam uit op een vlak, saai dak.” Geplande reizen worden dit jaar toch niet meer gemaakt, dus is er meer geld over om de eigen leefomgeving wat comfortabeler te maken, vermoedt Tigelaar. Weg van de drukte, even ademen op hoogte met een kop koffie of een biertje. Tigelaar: “Met het oog op corona is het ook gunstig: je kunt buiten zijn zonder het risico allerlei mensen tegen het lijf te lopen.”

Multifunctionele daken dragen bij aan zowel de sociale als de groene agenda, vult Winy Maas aan. “Om een voorbeeld te geven: als de daken wereldwijd worden bekleed met vegetatie, dan zakt de temperatuur met 0,4 graden, zoals we met The Why Factory aan de TU Delft hebben berekend. Dat klinkt misschien niet spectaculair, maar op twee graden is dat een aardig getal.”

Maas, die met zijn werk veelal oplossingen voor de toekomstige steden bedenkt, ziet een nog te gefragmenteerd beleid op het gebied van groene daken. “Dat ligt nog te veel naast elkaar. Maar er is iets gaande, en er komt steeds meer kennis bij. Ik blijf met enthousiasme mensen van het groene dak overtuigen.”

Maas is ook een eerder ontworpen gebouw op de Zuidas van architect Aldo van Eijk aan het vergroenen. “Op het dak komt ook beplanting. Aldo krijgt dus weer een beetje haar, zeg ik steeds. Want op het laatst werd hij kaal.”